

پرنندگان مهاجر هور را دوست دارند

حتما یادتان هست هورالعظیم چقدر بدحال و بی‌جان بود؛ خشک و بی‌آب و بی‌پرنده مهاجر، سیلاب فروردین که آمد و آب جاری شد به بستر خشکش، حال و روزش بهتر شد، حالا خبرها خوشایندتر هم هست و این را کارشناس اداره‌کل حفاظت محیط‌زیست خوزستان می‌گوید.
سندش هم انبوه پرنندگان مهاجری است که دوباره مثل قدیم تالاب هورالعظیم را برای اقامت انتخاب کرده‌اند. موسی مدح‌جی به ایستنا گفته شرایط آبی هور بهتر شده و پرنندگان مهاجر مانند‌گار شده‌اند. تالاب هورالعظیم امسال نیز زیستگاه زمستان‌گذری پرنندگان مهاجر از جمله فلامینگو، غول حواصیل، پلیکان سفید و کاکایی و اردک سانانی مانند اردک مرمری و اردک سرخایی و همچنین کشیم بزرگ، کشیم کوچک، نوک خنجرى و غاز خاکستری، سار و سنقر تالابی است. علاوه بر پرنندگان مهاجر، پرنندگان بومی تالاب مانند اردک مرمری و باکلان کوچک نیز در این منطقه حضور دارند.

مدح‌جی گفته برخی از گونه‌های مهاجر در دوسه سال گذشته، پس از زمستان‌گذری هم در تالاب باقی می‌مانند و به سرزمین مبدأ برنمی‌گردند، بهبود شرایط کیفیت آب، آبگیری تالاب، میزان آوردآبی، پوشش گیاهی و احیای تالاب در دوسه سال اخیر موجب باقی ماندن پرنندگان مهاجر در تالاب هورالعظیم شده‌است.

پرنندگان مهاجر مدتی می‌شود که با غوغاها و نشستن و برخاستن هایشان، شور زندگی را با همه کمبودها و مشکلات به خوزستان و خوزستانی‌ها هدیه کرده‌اند و تصاویر تماشایی‌اش تا اواخر بهمن، یعنی زمان بازگشت‌شان به سرزمین شمالی، می‌تواند بهترین بهانه برای سرترا به خوزستان باشد. سال گذشته ۲۵۰ هزار قطعه پرنده در تالاب هورالعظیم سرشماری شد و بهمن امسال هم سرشماری جدیدی انجام می‌شود.



گلفرجی‌ها مدرسه قدیمی و متروکه و محل نگهداری دام‌هایشان را به یک اکوموزه زیبا و گردشگر جذب کن تبدیل کردند



گلفرجی‌ها مدرسه قدیمی و متروکه و محل نگهداری دام‌هایشان را به یک اکوموزه زیبا و گردشگر جذب کن تبدیل کردند



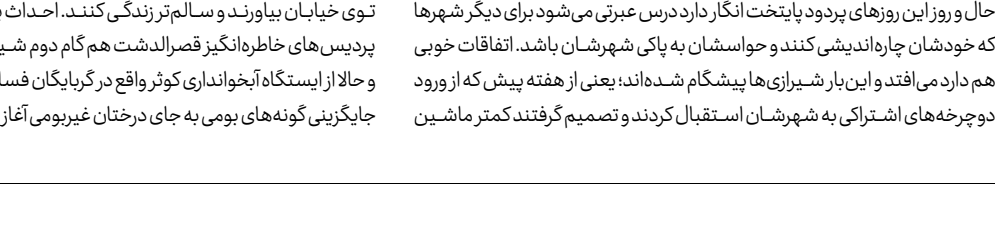
گلفرجی‌ها مدرسه قدیمی و متروکه و محل نگهداری دام‌هایشان را به یک اکوموزه زیبا و گردشگر جذب کن تبدیل کردند



گلفرجی‌ها مدرسه قدیمی و متروکه و محل نگهداری دام‌هایشان را به یک اکوموزه زیبا و گردشگر جذب کن تبدیل کردند

حال و روز این روزهای پردود پایتخت انگار دارد درس عبرتی می‌شود برای دیگر شهرها که خودشان چاره‌اندیشی کنند و حواسشان به پاکی شهرشان باشد. اتفاقات خوبی هم دارد می‌افتد و این بار شیرازی‌ها پیشگام شده‌اند؛ یعنی از هفته پیش که از ورود دوچرخه‌های اشتراکی به شهرشان استقبال کردند و تصمیم گرفتند کمتر ماشین

همت بلند شیرازی‌ها برای کشاندن هوای پاک به آسمان شهرشان



روستایی که موزه شد

این روستای کوچک با ابتکار رئیس شورا و اهالی‌اش

به یکی از مقاصد اصلی گردشگری منطقه آزاد ارس تبدیل شده است

۶۰ سال پیش، درست وقتی که اهالی روستای گلفرج و مسؤولان محلی و منطقه‌ای مقابل در اکوموزه گلفرج منتظر ایستاده بودند تا روبان قرمز رنگ جلوی در ورودی قیچی شود، هیچ‌کس فکرش را هم نمی‌کرد که این موزه روستایی به یکی از مقاصد گردشگری پرطرفدار استان آذربایجان شرقی تبدیل شود؛ دورنمای آن روزهای این اکوموزه، برای خیلی‌ها روشن نبود؛ اما سرزوشت روزگار خوشی را در تقدیر این موزه کوچک روستایی نوشته بود؛ روزهایی پر از گردشگری که نتیجه‌اش حال خوش این روزهای این روستای کوچک است؛ حال خوشی که به واسطه رونق و درآمد پایدار ناشی از راه‌اندازی اکوموزه به‌وجود آمده است؛ اتفاق خوبی که نتیجه تلاش‌های سرسخخانه اسکندر ابدالی، رئیس شورای روستای گلفرج و بقیه اهالی است و همین دلیل کافی است تا سری برنیم به روستای گلفرج که در ۷۸۰ کیلومتری پایتخت قرار گرفته است.



مینامولایی ایران

سابقه باستانی يك روستا بجهه‌ها تا وقتی بجهه هستند آرزوهای زیادی دارند؛ آرزوهایی که خیلی‌هایشان را در بزرگسالی فراموش می‌کنند. اسکندر ابدالی اما پای یکی از آرزوهای کودکی‌اش ایستاده است؛ آرزویی که حالا به يك اکوموزه در روستای آبا و اجدادی‌اش تبدیل شده. ماجرایی که درباره‌اش به ما می‌گوید: «همیشه از بچگی به موضوعات تاریخی و باستان‌شناسی علاقه داشتم و دلم می‌خواست کاری کنم که روستای ما بتواند جاذبه‌ایش را به همه نشان بدهد؛ اما نه فرصتش را داشتم و نه امکانات و موقعیتش را؛ اما بعد از این‌که به عنوان شورای روستا انتخاب شدم، یاد این آرزوی دوران کودکی افتادم و با توجه به سابقه‌ای که از روستای گلفرج سراغ داشتم ایده این کار در ذهنم زده شد.»

سابقه‌ای که رئیس شورای روستای گلفرج از آن صحبت می‌کند، به سابقه باستانی این منطقه برمی‌گردد؛ براین اساس روستای گلفرج بخشی از منطقه حفاظت‌شده مراکان است و وجود آثار برجای مانده از اقوام کهن به خوبی از سکونت حداقل ۴۰۰۰ ساله بشر در گلفرج حکایت می‌کنند. بر پایه اسناد موجود، گلفرج منطقه وسیعی است که در آن تمدن‌های بزرگی رشد کرده‌اند و آثارِی که از آنها به جا مانده کماکان قابل رؤیت است. در گورستان و نقاط مجاور گلفرج آثارِی از دوره‌های اسلام‌میانی به وفور دیده می‌شود و گفته می‌شود این منطقه به دلیل وجود استحکامات طبیعی مکان مناسبی برای سکونت اقوام کهن بوده‌اند. حال و روز این روستا اما تا سال ۹۲ خیلی خوب نبود؛ اهالی‌اش یکی یکی بار مهاجرت می‌بستند و گلفرج هر سال خلوت‌تر از سال قبل می‌شد؛ اتفاقی که خیلی زود به چشم ابدالی آمده؛ سال ۹۲ آمار مهاجرت از روستای ما خیلی زیاد شده بود، اهالی هیچ انگیزه‌ای برای ماندن در روستا نداشتند چون هیچ امکاناتی در روستا نبود. احساس کردم گلفرج به آخرهای عمرش رسیده و دیگر هیچ آینده‌ی به بقای

هکتار از قلمرو ۸۰ هکتاری جایگزین شود و این روند طی ده سال آینده ادامه یابد. این طرح را مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس اجرایی کرده که می‌تواند آغاز نهضتی باشد برای آن‌که گونه‌های غیربومی به‌تدریج جای‌شان را به نمایندگان خزانه واقعی و بومی طبیعت و طنبی بدهند. / جام‌چم‌دلی

اکوموزه گلفرج در استان فارس، یکی از مراکز گردشگری استان فارس است. این موزه در سال ۱۳۹۸ تأسیس شد و در سال ۱۳۹۹ به‌طور رسمی افتتاح شد.



اکوموزه گلفرج در استان فارس، یکی از مراکز گردشگری استان فارس است. این موزه در سال ۱۳۹۸ تأسیس شد و در سال ۱۳۹۹ به‌طور رسمی افتتاح شد.

حالا مدت‌هاست در این موزه كوچك روستایی، وسایل جالبی چشم‌انتظار گردشگرها هستند؛ وسایلی که هرکدام شان از خانه اهالی و از نزدیکی‌های روستا جمع شده‌اند. رئیس شورای روستای گلفرج به ما می‌گوید: «ما هنروع وسیله و اسبابی را که پیشینیان از آنها استفاده می‌کردند، برای نمایش در موزه جمع کردیم، عمدتاً هم همه آنها اهدایی هستند؛ از ابزار آلات مختلف گرفته تا اسناد قدیمی اهالی مثل احضاریه، اخطاریه، شکایت‌نامه، عقدنامه، قولنامه، سند ازدواج و... يك بخش دیگر هم تاکسیدرمی گونه‌های جانوری و گیاهی در موزه هستند که در کنار مجموعه فسیل‌ها و کانی‌های متعلق به منطقه ما، موزه را بسیار دیدنی کرده‌اند.»

در اکوموزه گلفرج، چند مجسمه قدیمی سنگی هم به چشم می‌خورد؛ مجسمه‌هایی که ابدالی درباره‌شان می‌گوید: «این مجسمه‌ها قوچ‌های سنگی هستند که مربوط می‌شوند به دوره‌های اتابکان آذربایجان تا آق‌قویونلوها یعنی از ۷۰۰ تا ۹۰۰ سال پیش. این مجسمه‌ها از آنجا که قوچ در فرهنگ ما نماد و سمبل شجاعت و جنگجویی است، بالای سر مزار فرمانده‌های قدیمی آن دوران در گورستان قدیمی روستا نصب بودند تا نشان دهنده شجاعت و جنگاوری آنها باشند. اما حدود ۲۰ سال پیش شایعه شد که داخل این مجسمه‌ها گنج است و يك سری سودجو و فرصت‌طلب آنها را به این بهانه شکستند و خرد کردند. وقتی این موزه راه‌اندازی شد ما آمدمیم تکه‌های شکسته این مجسمه‌ها را جمع و آنها را مرمت کردیم تا به عنوان يك میراث قدیمی برای نسل‌های بعد هم باقی بماند.»



حفاظت‌شده محیط‌زیستی کشور است، قرار گرفته و حدود ۱۱۰ هکتار پوشش گیاهی و جانوری بی‌نظیر دارد، تعدادی از اهالی روستا را هم در این بخش فعال کرد و به این ترتیب الان افرادی هستند که از طریق شناساندن این پتانسیل‌ها به گردشگران درآمدزایی دارند و در حقیقت همه تلاش ما این بوده که از همه جاذبه‌هایی که به موهبت الهی در روستای ما قرار گرفته، بیشترین بهره‌برداری را داشته باشیم چراکه معتقدیم این کارها هم می‌تواند برای جامعه محلی شغل ایجاد کند و هم به پایداری محیط‌زیست کمک کند.» این اما همه ماجرای تلاش‌های انجام شده در این روستا نیست و ابدالی می‌گوید که حالا دست روی احیای صنایع دستی بومی گلفرج گذاشته، یعنی همه آن دست‌ساخت‌های چرمی‌ای که از حدود ۴۰ سال پیش کنار گذاشته شده و به فراموشی سپرده‌شدند.

اکوموزه‌ای که قبلا مدرسه بوده چرا اکوموزه؟! این سوال را شاید تا حالا خیلی‌ها از ابدالی پرسیده باشند، سوالی که ما هم می‌پرسیم و او در جواب می‌گوید: «اکوموزه‌ها بحث جدیدی در علم موزه‌داری هستند، چراکه خیلی چیزها که قابلیت و جاذبه خوبی هم دارند در ویتترین موزه‌ها قابل نمایش ارائه نیستند، مثل معماری، نوع فرهنگ، آداب و رسوم طبیعت، جاذبه‌های زمین‌شناسی و جانواری و گیاهی و... در اکوموزه‌ها رسم و آداب و عادات بر این است که این محیط حالا هم می‌گوید: «وقتی اهالی روستا مهاجرت کردند، این مدرسه هم به خاطر این‌که دانش‌آموزی نداشت، متروکه شد، بعد در يك دوره‌ای اهالی آن را به محل نگهداری دام‌هایشان تبدیل کردند چون بنایش خیلی قدیمی بود و قابلیت سکونت نداشت. بعد ما آمدمیم آن را بازسازی کردیم.»

اکونوموزه کرمان، جاذبه‌ای جدید با نمایش مهارت‌های سنتی

شده. در میانه اکونوموزه حیاتی کرمان سردابی قرار دارد که هنوز کاربری خاصی برای آن در نظر گرفته نشده و با نورپردازی از نوع تأمین آب در دوره‌های گذشته خبر می‌دهد. نکته قابل تامل در اکونوموزه حیاتی کرمان احیا و آموزش شالبافی یا پشمینه است که اواخر دوره قاجار نزدیک به دو سوم مردم کرمان به آن مشغول بودند و اکنون جزو رشته‌های تقریباً منسوخ شده‌است. می‌گویند شال کرمان زینت بخش لباس دولتمردان ایرانی و سوغاتی گران قیمتی به حساب می‌آمده. لباس به جا مانده امیرکبیر نمونه خوبی از هنر شالبافی است و می‌گویند بیشتر لباس‌های رسمی امیرکبیر از پشمینه کرمانی‌ها بوده است.

از دیگر شغل‌هایی که در اکونوموزه حیاتی کرمان به نمایش درآمده می‌توان به گچ‌کاری، مقرنس کاری و آیینه‌کاری‌ها اشاره کرد. در ضلع جنوبی اکونو موزه خانه لطفعلی خان زند قرار دارد. اتاق ویژه حاکم دارای آیینه کاری‌ها و نقاشی‌هایی زیباست که توسط نقاشان فرانسوی بر دیوار نقش بسته‌اند که متأسفانه قسمتی ویران شده و قسمتی در دست مرمت است.

آن نیست. همین جا بود که سراغ ساخت اکوموزه

رفتم تا حداقل با باز شدن پای گردشگرها رونق به روستای ما برگردد.»

دستاوردهای مثبت يك ایده الان شش سال از آن تصمیم گذشته و گلفرج ۴۰ خانوار و ۱۲۰ نفر جمعیت دارد؛ حالا به واسطه راه‌اندازی موزه، جاده‌اش آسفالت شده، آب آشامیدنی دارد و خیابان‌هایش جدول کشی شده‌اند تا روستا سرو شکل قابل قبولی به خودش بگیرد؛ کاری که خیلی ساده انجام نشده و ابدالی درباره‌اش می‌گوید: «بزرگ‌ترین مانع برای آغاز کار، نایابری اهالی و مسؤولان منطقه بود؛ هیچ‌کس باور نمی‌کرد که این طرح در يك روستای محروم و دورافتاده می‌تواند جواب بدهد، به خاطر همین آن اوایل کارها به سختی پیش رفت، اما وقتی قدم‌های اولیه را برداشتیم و هم مردم و هم مسؤولان دیدند که این موزه چه قابلیت‌هایی می‌تواند داشته باشد، کم‌کم کار روی غلتک افتاد؛ آن اوایل راه‌اندازی موزه روستای ما حتی جاده خوبی نداشت، حدود ۹ کیلومتر از مسیری که به روستا منتهی می‌شد خاکی بود و واقعا مسیر برای آمد و شد گردشگرها نامناسب بود، به جز این حتی امکانات زیرساختی دیگر مثل آب قابل شرب یا محل اقامت هم در روستا نداشتیم. اما خدا را شکر به لطف اکوموزه، الان هم جاده آسفالت شده، هم طرح هادی در روستا اجرا شده و هم خیلی اتفاق خوب دیگر در روستا افتاده.»

ابدالی اما به عنوان رئیس شورا و موسس اکوموزه گلفرج به ما می‌گوید که کارش در روستا محدود به ساخت يك مجموعه که فقط بازدیدکننده داشته باشد نبوده، «بعد از راه‌اندازی این اکوموزه ما آمدمیم اقامتگاه‌های بومگردی را در روستا فعال کردیم و الان سه واحد اقامتی بومگردی داریم که خانه‌هایی هستند که اهالی رها کرده و رفته بودند. آنها دوباره از شهر به روستا برگشتند و با احیای این خانه‌ها، الان

به درآمدزایی رسیده‌اند.» دستاورد دیگر این اکوموزه در روستای گلفرج، رونق طبیعت‌گردی توسط اهالی روستا بوده است؛ «با توجه به این‌که روستای ما داخل محدوده حفاظت‌شده مراکان که اولین و بزرگ‌ترین منطقه

و مختلف را به خود دیده‌اند. موزه و اکونو موزه، چهارمین کاربری است که برای ساختمان مذکور تعریف شده؛ پیش از آن در ابتدا سال ۱۲۶۷ به عنوان بانک شاهنشاهی فعالیت می‌کرده، پس از تعطیلی بانک در اختیار اداره معارف و اوقاف کرمان قرار می‌گیرد. سال ۱۳۲۰ دبستان دخترانه می‌شود و با نام حیاتی ۲۰ سال فعالیت می‌کند و بعد هم تعطیل و متروک می‌شود. درنهایت سال ۱۳۸۵ ثبت ملی شده و پس از آن هم‌زمان با مرمت راسته بازار سنتی کرمان، بازسازی و تبدیل به اکونو موزه می‌شود.

نام حیاتی که روی ساختمان است از نام خانوادگی بانو حیاتی؛ شاعره ادیب کرمانی گرفته شده که اواخر دوره قاجار در شهر بیم زندگی می‌کرده است.

موزه بخش‌های مختلفی دارد و در هر بخش تعدادی از صنایع دستی و مشاغل ایرانی و کرمانی مثل پته‌دوزی و شال و گلیم‌بافی جانمایی

در میان راسته بازار کرمان که حالا کالاهای مدرن و چینی جای کالاهای سنتی و اصلیش را گرفته، موزه‌ای با عنوان اکونو موزه حیاتی جاخوش کرده که تلاش می‌کند فرهنگ و مشاغل سنتی از دست رفته را به مردم باز معرفی کند. در چند قدمی این اکونوموزه هم

موزه مردم‌شناسی کرمان قرار دارد. واژه اکونو موزه يك واژه فرانسوی است. البته سال ۱۹۹۲ در کانادا و به منطقه کبک این موضوع مطرح شد که سبک زندگی شهری را در کارگاه‌ها یا موزه‌هایی به مردم نشان دهند و براساس این موضوع واژه اکونو و به دنبال آن اکونو موزه تعریف شد.

با الهام از این موضوع و در مدتی نه چندان دور در کرمان اکونوموزه حیاتی با ارائه و نشان دادن صنایع دستی و مشاغلی که در کرمان قدیم وجود داشت، آغاز به کار کرده است.

بیشتر هم مشاغل بازار قدیمی کرمان که طولانی‌ترین بازار ایران است و لبریز از داستان‌های قصه و حکایت از مردمانی که نسل‌های پیاپی در آن مشغول به کار بودند و دوره‌ها و حاکمان متعدد

حل جدول ویژه شماره ۵۵۵۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵
۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵
۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰

فیلینی محصول ۱۹۶۳.

حل جدول عادی شماره ۵۵۵۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵
۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵
۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰	۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵
۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰	۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵
۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰	۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰